യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 3
(ഉത്/പത്തി+പ്രകരണമ്)/സർഗം 72

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

സൂചീ സാ സംഭവ+ദ്വാണീ/ ചി+ന്തയി+ത്വേ+ത്യ-ക+മ്പനമ് .
പുനസ്തദ്-ദേഹ-ലാഭായ ഭവാ+മ്യാശു തപ+സ്വിനീ .. 1

ഇതി സംചി+ന്ത്യ ചി+ത്ത+സ്ഥം സംഹൃ+ത്യ ജന-മാരണമ് .
തദേവ ഹിമ-വ+ച്ഛൃങ്ഗം(ഞ്) ജഗാമ തപസേ+ സ്ഥിതമ് .. 2

അപ+ശ്യ-ദേവ സൂചി+ത്വം സാ ത+ന്മാന-സമാ+ത്മനി .
പ്രാണ-വാതാ+ത്മികാ+ പ്രാണൈഃ(ഫ്) പ്രവി+ശ്യ/ ഹൃത-മാനസമ് .. 3

അഥാ+ത്മ+ന്യേവ സൂചി+ത്വം പ+ശ്യ+ത്യേവ മനോ-മയമ് .
പ്രാണ-വാത-ശരീ-രാസൗ ജഗാമ ഹിമ-വ+ച്ഛിരഃ .. 4

ദൃഢ-ദാവാ-നലേ ത+ത്ര സർവ-ഭൂത-വിവർജിതേ .
മഹാ-മഹാ-ശിലാ-ഭാഭാ-രൂ+ക്ഷേ പാംസു-വിധൂ-സരേ .. 5

ത+സ്ഥാവ+ഭ്യുദിതേ-വാസൗ/ നിസ്/തൃണേ വിപുലേ+ സ്ഥലേ .
മരാവ-ക+സ്മാത്/സം(ഞ്)ജാത-ശുഷ്കാ തൃണ-ശിഖാ യഥാ .. 6

സുസൂ+ക്ഷ്മ+സ്യൈക-പാദ+സ്യ സാർധേ/നൈവാ+ശ്രിതോർ/വരാ .
സ്വസം(വ്)വിദേക-പാദാ+ത്മ തപഃ(ഖ്) കർതും പ്രച+ക്രമേ .. 7

സൂ+ക്ഷ്മ-പാദ-തലേ-നൈഷാ വസുധാ-രേണു-സംകടീ .
നിവാര്യ+ ത്രിപദീം(ങ്) കൃത്സ്നാ+ദ്യത്-നേ/നോർധ്വ/മുഖീ+ സ്ഥിതാ .. 8

*കൃഷ്ണ+ത്വ/ഹിം+സ്രതാ/തൈ+ക്ഷ്ണ്യേ+
വ്യാപ്/താസ്യ-പവനാ-ശനൈഃ .
യ+ത്താത്/പദം(ൻ) നിബ+ധ്നന്തീ രേ+ണ്വണൂ-പല-സംകടേ .. 9

അര+ണ്യേ+ ക്ഷുഭിതാ സംപദ്-ദൂരാ-ലോകാർഥ-മു+ത്ഥിതാമ് .
പു+ച്ഛാ-കോടി+സ്ഥിതാം(വ്) വാതാ-ലോലാ-മനുച-കാര സാ .. 10

മുഖ-ര+ന്ധ്ര-വിനിഷ്/ക്രാ+ന്താ ത+സ്യാ ഭാസ്-കരദീ-ധിതിഃ .
സഖീ ബഭൂവ സൂ+ച്യാഭാ പശ്ചാദ്/ഭാഗൈക-ര+ക്ഷിണീ .. 11

ക്ഷു+ദ്രേ/പി+ സ്വജനേ ഭൂത്യേ/+പ്യേതി വത്.സലതാം(ഞ്) ജനഃ .
ദീധി+ത്യാപി സഖീ-വൃത്തം/ സൂ+ച്യാം/ ശുചി-തയാ+ ഭൃതമ് .. 12

ബഭൂവ ത+സ്യാഃ(സ്) സ്വ+ച്ഛായാ+ ദ്വിതീയാ താപസീ സഖീ .
ഏവം സൂചീവ മലിനാ തയാ പ+ശ്ചാത്/കൃതേവ സാ .. 13

സൂ+ച്യാ തയാ സുനിർ-ഗത്യ സുപാ-താ+ക്ഷ്യാ+സ്മ കൂണിതൈഃ .
പശ്ചാത്/സ+ഖ്യാ/ഭയാ സാധു-ര+ന്യോ+ന്യാ-ചാര-കേവലമ് .. 14

സൂ+ച്യാഭി+പ്രേ+ക്ഷിതേ യാതാ മതിം(ൻ) ദ്രുമ-ലതാ-ദയഃ .
മഹാ-തപ+സ്വിനീം സൂചീം(ൻ) ദൃഷ്ട്വാ നോത്/ക+ണ്ഠ-യ+ന്തി കേ .. 15

സ്ഥിര-ബ+ദ്ധ-പദാ-മേനാം/ സ്വമനോ-വൃ+ത്തി-മു+ത്ഥിതാമ് .
അനിലം/ ഭോജയാം(ഞ്)ച+ക്രുർ/മുഖ-നിർഗത-ഭാം(ങ്)കൃതൈഃ .. 16

പ്രസൂ-താനി ഭവി+ഷ്യാണി ഗീർ-വാണാ+ന്യാനി വാ ചിരമ് .
കൗസു-മാനി രജാം+സ്യ+സ്യാ ഇ+ത്യാ+സ്യം പ+ര്യ-പൂരയൻ .. 17

തതോ മഹേ+ന്ദ്ര+പ്രഹിതം(വ്) വാത-നു+ന്നാ-മിഷം രജഃ .
തയാ+ ത്വ+ഭ്ര+ത്വ+വ്യാജേന നനി-ഗീർണം മുഖേ വിശത് .. 18

നനി-ഗീർണ-വതീ താനി രജാംസി ദൃഢ-നിശ്ചയാത് .
അന്തഃ(സ്)സാരതയാ കാ+ര്യം(ൽ) ലഘ്ലവോ̐+പ്യാപ്നു-വ+ന്തി ഹി .. 19
ന പിബ+ത്യാ+സ്യ-സം+സ്ഥാനി തഥാ പുഷ്പ-രജാം+സ്യപി .
വിസ്മയം പവനഃ(ഫ്) പ്രാപ സുമേരൂ+ന്മൂല-നാധികമ് .. 20

ആശിരഃ(ഫ്) പിഹിതാ പ+ങ്കൈഃ(ഫ്) പൂരി-താപി മഹാ-ജലൈഃ .
വിധൂ-താപി ബൃഹ+ദ്വാതൈർ/ദഗ്ധാപി വന-വ+ഹ്നിഭിഃ .. 21

ഭി+ന്നാപി കരകാ-പാതേർ/ഭ്രാമി-താപി തഡിദ്/ഭ്രമൈഃ .
ഉ+ദ്വേജി-താപി ജലദൈഃ(ഹി)+ ക്ഷോഭിതാ+പ്യതി-ഗർജിതൈഃ .. 22

അപി വർഷ-സഹ+സ്രൈഃ(സ്) സാ ചി+ത്ത+സ്ഥ-ദൃഢ-നി+ശ്ചയാ .
പാദാ+ഗ്രം(ൻ) തു കുസുപ്/തേവ നാക+മ്പത തപ+സ്വിനീ .. 23

നിവൃ+ത്തായാ ബഹിഃ(സ്)സ്പന്ദാദ്-ദേശ-കാലേ ബഹൗ/ ഗതേ .
വിചാര-യ+ന്ത്യാസ്/തസ്യാഃ(സ്) സ്വമാ+ത്മാ സത്യം/ സുചേതനമ് .. 24

ജ്ഞാനാ-ലോകഃ(സ്) സമുദ-ഭൂത്/സാപരാ-വര+ദർശിനീ .
ബഭൂവ നിർമലാ സൂചിർ/വിഷൂചീ പാവനം പരമ് .. 25

ജാതാ വിദിത-വേ+ദ്യാ സാ+ സ്വയ-മേവ തയാ ധിയാ .
തപസാ ദുഷ്/കൃതേ+ ക്ഷീണേ സൂചീ+സ്വ-സുഖ-സൂചിനീ .. 26

ഇതി വർഷ-സഹ+സ്രാണി സാകരോദ്-ദാരുണം(ൻ) തപഃ .
സപ്ത-സപ്ത-മഹാ-ലോക-സംതാപ-കര-മു+ന്മുഖീ .. 27

ത+സ്യാഃ(ഖ്) കല്പാ+ഗ്നി-ഭീമേന തപസാ ഹി മഹാ-ഗിരിഃ .
ബഭൂവ തേന+ജ്വലിതോ ജ+ജ്വാ-ലേവ തതോ ജഗത് .. 28

ക+സ്യേദം(ൻ) തപസാ+ക്രാന്തം(ഞ്) ജഗദി+ത്യഥ വാസവഃ .
നാരദം പരി-പ+പ്ര+ച്ഛ സത+സ്യാ/കഥയ+ച്ച തത് .. 29

സപ്ത-വർഷ-സഹ+സ്രാണി സൂചീ ദീർഘ-തപ+സ്വിനീ .
മഹാ-വി+ജ്ഞാന-ദേഹാസൗ/ തേനേദം(ഞ്) ജ്വലിതം(ഞ്) ജഗത് .. 30

Meter വസന്തതിലകം 14
നാഗാഃ(ശ്) ശ്വസ+ന്തി വിചല+ന്തി നഗാഃ(ഫ്) പത+ന്തി
വൈമാനികാ ജലധി-വാരി-ധരാഃ(ഫ്) പ്രയാ+ന്തി .
ശോഷം(ൻ) ദിശോ്യർക-സഹിതാ മലിനീ-ഭവ+ന്തി
സൂ+ച്യാഃ(സ്) സുരേ+ന്ദ്ര തപസാ+ ക്ഷയ-മായ-യേവ .. 31

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ
ഉത്പത്തിപ്രകരണേ സൂചീ-തപഃ(ഫ്)പ്രഭാവോ നാമ+
ദ്വിസപ്തതി-തമഃ(സ്) സർഗഃ .. 72 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
25.09.2023